

КАКО ДА ГО ЗГОЛЕМИТЕ БИОДИВЕРЗИТЕТОТ ВО УРБАНИТЕ ГРАДИНИ?

Предизвик

Урбаните градини обезбедуваат одлични можности за луѓето да бидат во контакт со природата и да го зголемат биодиверзитетот во градовите. Биодиверзитет - разновидност од животински и растителни видови, живеалишта и генетски ресурси.

– може да биде богат во урбаните градини. Биодиверзитетот ја зголемува животоспособноста на урбаната околина за луѓето, животните и растенијата, а за нивно одржување е потребно вклучување на сите чинители на една градска средина. Многу екосистемски услуги се директно зависни од биодиверзитетот. Бидејќи градинарството има голем потенцијал во поддршката на урбаниот биодиверзитет како дел од зелената мрежа, градинарите и одговорните треба да бидат свесни како се прави тоа. Главните предизвици се:

- Како можат градинарите да се грижат за растителниот и животинскиот свет и да ги заштитат вредностите на биодиверзитетот во урбаните градини?
- Кои се најдобрите начини да се збогати биодиверзитетот преку управувањето со градините?
- Како можат одговорните да ги поддржат урбаните градини кои се насочени кон биодиверзитетот?

Овие прашања сугерираат дека урбаните градинари се најдобрите управители на природата во градовите и дека урбаните градини можат да играат специфична улога во збогатувањето и одржувањето на урбаниот диверзитет.

Слика 2 – Производството на компост помага да се подобри квалитетот на почвата во урбаните градини и да се зголеми биодиверзитетот Фото: Francesca Bretzel

Слика 3 – Цветовите додаваат боја и вкус на салатите. Фото: Francesca Bretzel

Порака за градинарите

- Биодиверзитетот ја зголемува приспособеноста на урбаните градини и нејзината отпорност на промените на средината.
- Биодиверзитетот ви помага да одгледувате органски производи.
- Пчелите и дивите опрашувачи треба да се заштитуваат, бидејќи тие го помагаат создавањето храна, привлекуваат други видови и го зголемуваат земјоделското производство.
- Сортите (локални, традиционални култивари) помагаат да се унапреди и одржи генетската разновидност, имаат подобри карактеристики за преживување и одличен вкус и тие им помагаат на градинарите да произведат различни видови храна и да ги одржат руралните традиции.
- Употребата на диви природни растителни видови го подобрува квалитетот на почвата, како плодноста и структурата.
- Најинвазивните плевели треба да бидат контролирани од градинарите и при тоа да се протежираат органски методи.
- Езерце, поток, дрво, гранчиња во градината ќе привлечат птици и друг жив свет.
- Она што е препорачливо е рециклирање и повторна употреба на природни материјали (вода, почва, компост, дрво).

Препораки

- Создадете микро-живеалишта за диви животни и растенија.
- Направете засолништа за пчели, птици, лилјаци и други животни.
- Зголемете ја разновидноста со користење јадливи, орнаментни и диви растителни видови.
- Одгледувајте сорти (локални, традиционални, култивари): тие имаат одредена локална вредност и можат лесно да се репродуцираат.
- Произведете ваши сопствени органски семиња и разменете ги со други градинари.
- Најдете градинарски советници и придружете се на организација која може да ви помогне во органското градинарство.
- Користете органски, биодинамички или пермакултурни техники; додадете само неопходна органска материја во почвата.
- Научете се да идентификувате растенија и животни на вашата парцела и кажете им на другите луѓе за тоа.
- Автохтони и алохтони видови можат спонтано да се појават во вашата градина; некои од нив можат да бидат јадливи, или едноставно да го збогатат биодиверзитетот.
- Контролирајте го плевелот користејќи природни штетници, био=контрола и избегнувајте пестициди.
- Собирајте дождовница во буриња и контејнери или направете езерце.

Научи повеќе

Корисни линкови

<http://www.rooftopvegplot.com/>

<https://www.incredible-edible-todmorden.co.uk/>

<http://www.nsalg.org.uk/>

<http://www.ruleworks.co.uk/veg-edible/index.htm>

http://www.wildoxfordshire.org.uk/wp-content/uploads/2014/11/Wildlife_on_allotments.pdf

Референци

Thompson, K. 2007 Compost the natural way to make food for your garden. New York: Dorling Kindersley

Слика 4 –Градинарството дава искуства за биодиверзитетот, Scuola Primaria Natali, Ливорно, Италија. Фото: Francesca Bretzel

Слика 5 – цветни муви¹. Фото: Francesca Bretzel

Порака до креаторите на политиката

- Урбаните градини треба да бидат промовирани при планирањето и донесувањето одлуки за користењето на земјиштето, бидејќи тие се значаен дел од урбаната еколошка мрежа, која поврзува одделни живеалишта во градот и ја поддржува урбаната фауна и флора.
- Перцепцијата на биодиверзитетот предизвикува и терапевтски ефекти, подобрувајќи ја човековата благосостојба.
- Урбаните градини во градот прифаќаат различни пристапи во агендата на биодиверзитетот.
- Урбаните градини можат да служат како места за ex-situ конзервација (заштита на биолошкиот диверзитет надвор од нивните природни живеалишта) заштита на специфични дивни животински и растителни видови и како банка на гени на традиционални видови значајни за човековата заедница и урбаната историја.
- Човековата разнообразност и социјалната интеракција се често поврзани со биодиверзитетот на продуктивен начин преку градинарство; тоа ги зголемува вредностите на заедницата во градовите кои се поврзани со биодиверзитетот.

Краток заклучок

- Охрабрете ги градинарите и нивните асоцијации во заедниците да го збогатуваат биодиверзитетот на креативен и еколошки начин.
- Поддржете едукација и информираност на градинарите, како курсеви за органско градинарство без додавање на дополнителни хемиски средства.
- Давајте информации на социјалните мрежи кои им помагаат на градинарите да ги препознаат растителните и животинските видови и да го следат биодиверзитетот во нивните градини; овие мрежи можат да ги поврзат градинарите, нивните здруженија, еколошките невладини организации, промотерите на граѓанското учење и вклучувањето во националната ИКТ политика (ИКТ-информации, комуникации и технологија) како дел од градското раководење.
- Зголемете ја интеракцијата помеѓу градинарите и управата на јавните паркови и други сектори за прашања поврзани со биодиверзитетот. Стекнатите знаења на градинарите можат да им дадат улога на управители.
- Зборувајте за градинарството и значењето на биодиверзитетот во училиштата, на соседите и колегите.
- Во новите градини залагајте се за зголемување и подобрување на биодиверзитетот.

Научи повеќе

Корисни линкови

<http://www.ruaf.org/>

<http://www.gardenorganic.org.uk/>

<http://www.hullhistorycentre.org.uk/discover/hbp/actionplan/habitatactionplans/gardens.aspx>

Референци

Altieri M.A., Merrick L. (1987). In situ conservation of crop genetic resources through maintenance of traditional farming systems. *Economic Botany*, 41, 86-96.

Blaauw B.R., Isaacs R. (2014) Flower plantings increase wild bee abundance and the pollination services provided to a pollination-dependent crop. *J ApplEcol* 51:890-98

Goddard M.A., Dougill A.J.H., Benton T.G. (2010) Scaling up from gardens: biodiversity conservation in urban environments. *Trends EcolEvol*25:90-98

¹**Цветни муви (hoverflies, syrphid flies)** придонесуваат за опрашувањето и биолошката контрола во градините.

АВТОРИ

Ari Jokinen, University of Tampere, Finland

Francesca Bretzel, CNR Institute for Ecosystem Study - Pisa, Italy

Ligita Baležentienė, Aleksandras Stulginskis University, Lithuania

Translation: Jasminka Rizovska Atanasovska, UKIM Faculty of Forestry-Skopje, Macedonia

Превод од англиски: Јасминка Ризовска Атанасовска, УКИМ,

Шумарски факултет - Скопје, Македонија

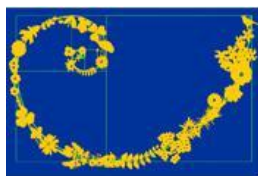

COST (European Cooperation in Science and Technology) е пан-европска меѓувладина рамка. Неговата мисија е да овозможи откритија на научен и технолошки развој кои водат кон нови концепти со што придонесуваат кон јакнење на европските истражувачки и иновативни капацитети.

www.cost.eu

COST е поддржан од ЕУ во рамките на програмата Хоризон 2020

Acknowledgement

Овој документ е базиран според работата на COST Акцијата TU1201 Urban Allotment Gardens in European Cities, поддржано од COST (European Cooperation in Science and Technology)

www.urbanallotments.eu

Придружи се на урбаните градини во Европа

<https://www.facebook.com/groups/825421310826607/>